

Akredytywa „evergreen”

Akredytywa typu **evergreen** podobnie jak każda akredytywa, jest prawnie wiążącym dokumentem wystawianym przez bank na zlecenie kupującego (importera) a skierowanym na rzecz sprzedającego (eksportera), który w swej treści zawiera zobowiązanie gwarantujące dostępność środków finansowych na zapłatę dla beneficjenta za dostarczone kupującemu towary lub usługi. Dlatego też wszystkie postanowienia zawarte w tej akredytywie gwarantują beneficjentowi zapłatę sumy w niej wskazanej, po spełnieniu wszystkich warunków, jakie stawiane są w tradycyjnej akredytywie.

Czym zatem charakteryzuje się akredytywa „evergreen”?

Zanim określimy jej specyficzne cechy charakterystyczne, nie sposób nie zauważyć, że stanowi ona szczególne połączenie akredytywy **klasycznej** lub **zabezpieczającej (standby)** z akredytywą **automatycznie odnawialną (rewolwingową)**.

Wspomniane podobieństwo jest tym bardziej uzasadnione, że akredytywa „**evergreen**”, może być odnawialna tak w odniesieniu do **czasu** jak i **kwoty**¹⁾.

Oznacza to, że podobnie jak akredytywa rewolwingowa jest ważna do określonej kwoty w ustalonym terminie ważności akredytywy a zarazem może być automatycznie wznowiona w odniesieniu do wartości sumy wskazanej w akredytywie, po upływie terminu jej ważności²⁾.

Cechy charakterystyczne akredytywy „evergreen”:

- Jest dostarczana przez bank kupującemu a następnie wydawana sprzedającemu towary lub usługi i często jest wykorzystywana dla minimalizacji ryzyka w handlu zagranicznym.
- W odróżnieniu od standardowej akredytywy, **evergreen L / C** nie zawiera z góry ustalonej daty wygaśnięcia akredytywy.
- Evergreen L / C zawiera w swej treści informacje o konkretnej wysyłce towarów lub dostawie usług.
- Maksymalna suma akredytywy jest wcześniej określana i pieniądze wypłacane przez bank nie mogą przekroczyć tej sumy.
- Akredytywa „evergreen” zawiera listę dokumentów wysyłkowych wymaganych przy prezentacji w banku dla otrzymania zapłaty. Dokumenty te zgodnie z postawionymi wymaganiami (np. podpisana faktura, podpisany konosament morski) muszą być prezentowane, jako dowód, że wysyłka nastąpiła wcześniej zanim pieniądze zostały przekazane do banku wypłacającego.
- Akredytywa „evergreen” jest wystawiana z **minimum rocznym** terminem jej realizacji i w związku z tym, nie może być zamknięta przed upływem tego terminu. Podczas gdy standardowe akredytywy posiadają datę wygaśnięcia, to evergreen zawiera warunek lub klauzulę ograniczającą termin jej ważności („evergreen clause”).

- Klauzula „evergreen” pozwala na automatyczne odnawianie akredytywy, o ile nie określają tego własne działania w tym zakresie (zamknięcie akredytywy). Warunek ten eliminuje potrzebę wielokrotnego otwierania akredytywy i jest korzystny, gdy firma chce prowadzić biznes w sposób ciągły przez nieokreślony czas.
- Akredytywy typu „evergreen” wznawiają się automatycznie chyba, że uruchamiane zostaną własne procedury wygaszające je. W celu wygaszenia akredytywy wymaga się, aby bank otwierający powiadomił beneficjenta o jej anulowaniu. Akredytywa musi, zatem być aktywna, przez co najmniej 30 dni po jej zaawizowaniu przez bank. Taka karencja umożliwia posiadaczowi akredytywy sfinalizowanie zaległych dostaw i transakcji zanim akredytywa utraci moc obowiązującą.
- Praktyka wskazuje, że ten typ akredytywy jest stosowany zwłaszcza w ramach akredytyw zabezpieczających (standby), które są dostępne przez ponad rok i które mogą być corocznie wznawiane.
- Cechą charakterystyczną akredytyw „evergreen” jest to, że posiadają one wspomnianą już klauzulę umożliwiającą automatyczne przedłużanie ich ważności na kolejny okres (1 roku) bez potrzeby wprowadzania zmiany do treści akredytywy, chyba że jakieś części akredytywy wymagają ich anulowania przed upływem terminu wskazanego w klauzuli.
- Każdy ostrożny bank wolałby mieć pewność, co do dwóch kwestii tak, jeśli chodzi o tradycyjną akredytywę, jak i zabezpieczającą (standby). Mianowicie chodzi o problem:
  - ograniczenia odpowiedzialności, co do wysokości sumy akredytywy, oraz
  - ograniczenia odpowiedzialności, co do czasu jej ważności.

Oznacza to, że dokument akredytywy musi jasno wskazywać całkowite maksimum kwoty, którą bank ma obowiązek wypłacić oraz datę wygaśnięcia akredytywy (czy to tradycyjnej czy to standby).

- Akredytywa, która ma klauzulę automatycznie wydłużającą okres jej funkcjonowania cechuje się tym, że klauzula zawiera zarazem zobowiązanie do samoistnego wznawiania po upływie wskazanego w niej okresu ważności, w celu uniknięcia wszystkich kosztów z tym związanych.
- Akredytywę mającą charakter „standby”, czyli: „evergreen standby letter of credit” możemy, zatem określać, jako **stałą akredytywę zabezpieczającą**.

Treść klauzuli „evergreen”, czyli automatycznie przedłużającej funkcjonowanie akredytywy zabezpieczającej może być następująca:

„It is a condition of this Letter of Credit it shall be deemed automatically extended for an additional period of one year from the present or any future date hereof unless at least 30 (60 / 90) days prior to any such expiration date we notify you by courier or registered mail that we elect not to extend this Letter of Credit for any such additional period”³⁾.

Powyższy zapis dotyczący automatycznego przedłużenia terminu wygaśnięcia akredytywy, wywołuje pewne pytania:

- 1. Czy beneficjent akredytywy standby czuje się odpowiednio zabezpieczony, kiedy otrzyma w jej treści taką klauzulę?**
- 2. Czy bank otwierający akredytywę może wysłać powiadomienie dotyczące nieprzedłużenia terminu jej ważności poprzez użycie jakiegokolwiek dodatkowego środka komunikacji w stosunku do tego, który był określony w akredytywie standby?**

Przypuśćmy, że bank otwierający akredytywę standby użył podanej wyżej klauzuli, w której zawarł zapis o nieprzedłużaniu jej ważności (z wykorzystaniem 30 dniowego okresu karencji na uprzednie powiadomienie). Beneficjent przedłożył bankowi oświadczenie (o niewywiązaniu się zleceńodawcy z ciążącego na nim zobowiązania) po bieżącej dacie wygaśnięcia akredytywy, stwierdzając, że powiadomienie o nieprzedłużeniu ważności jest nieważne, gdyż nie zostało przesłane dokładnie na 30 dni przed datą wygaśnięcia akredytywy.

Powołał się przy tym na „evergreen clause” w akredytywie standby, która brzmiała:

„It is a condition of this Letter of Credit that its expiry date shall be automatically extended for additional period(s) of one year from the present or any future expiry date hereof unless at least 30 (thirty) days prior to any such expiry date we notify you by courier or registered mail that we elect not to extend expiry date of this Letter of Credit for any such additional period. However, in no event will the expiry date of this Letter of Credit be extended beyond ....”⁴⁾

Wyłania się zatem pytanie co zrobić gdy transakcja zabezpieczana akredytywą standby jest jeszcze w toku realizacji a zbliża się data ostatecznego wygaśnięcia akredytywy?

Można w tym przypadku udzielić następującej odpowiedzi w imieniu banku, który otworzył akredytywę:

„Powyższa akredytywa zabezpieczająca wygaśnie najwcześniej przed datą np. 15 maja 2012 lub w dacie otrzymania przez nas oryginału akredytywy standby i Waszego potwierdzenia upoważniającego nas do anulowania tej akredytywy”⁵⁾

Należy w tym miejscu dodać, że akredytywa zabezpieczająca nie może być unieważniona bez zgody beneficjenta.

Zgodnie z regułą 7 „Międzynarodowych praktyk dotyczących akredytywy standby” (ISP 98)⁶⁾ stwierdza się bowiem, że:

„Prawa beneficjenta w ramach standby nie mogą być unieważnione bez jego zgody. Zgoda może być złożona na piśmie lub poprzez działanie, takie jak zwrot oryginału standby w sposób, który wskazuje na to, że beneficjent wyraża zgodę na unieważnienie. Zgoda beneficjenta na unieważnienie jest nieodwołalna z chwilą powiadomienia o tym otwierającego”⁷⁾ (ISP 98 Rule 7.01)⁸⁾

Z kolei w świetle „**Jednolitych Zwyczajów i Praktyki dotyczących Akredytyw Dokumentowych – wersja 2007**”⁹⁾ stwierdza się, że:

„Z wyjątkiem postanowień art. 38, akredytywa nie może być ani zmieniona, ani anulowana bez zgody banku otwierającego, banku potwierdzającego, jeżeli występuje, oraz beneficjenta” (Art. 10 (a) UCP 600)¹⁰⁾.

Problem, o którym mowa, podobnie interpretuje amerykański **Uniform Commercial Code (Revised Article 5 – Letter of Credit)**, gdy w **§ 5 – 106 (b)** stwierdza:

„After a letter of credit is issued, rights and obligations of a beneficiary, confirmer, and issuer are not affected by an amendment or cancellation to which that person has not consented except to the extent the letter of credit provides that it is revocable or that the issuer may amend or cancel the letter of credit without that consent”¹¹⁾.

Ze względu na fakt, iż akredytywa standby wywodzi się z amerykańskiej praktyki bankowej¹²⁾ warto zauważyć, że **§ 5 – 106** znacznie dokładniej niż wspomniane wcześniej regulacje, precyzuje aspekt wygaśnięcia akredytywy.

- Tak więc **§ 5 – 106 (c)** stanowi, że:

„If there is no stated expiration date or other provision that determinates its duration, a letter of credit expires one year after its stated date of issuance or, if none is stated, after the date on which it is issued”¹³⁾.

- Natomiast **§ 5 – 106 (d)**, jeszcze wyraźniej nawiązuje się do sytuacji omawianej w niniejszym artykule (evergreen standby letter of credit):

„A letter of credit that states that it is perpetual expires five years after its stated date of issuance, or if none is stated, after the date on which it is issued”¹⁴⁾.

Podsumowując dotychczasowe rozważania na temat klauzuli „**evergreen**” w akredytywie standby, w odniesieniu do powiadomienia o jej nieprzedłużaniu, należy zwrócić uwagę na pewne zasady, które należy ściśle przestrzegać.

1. Formułujmy powiadomienia o nieprzedłużaniu terminu ważności akredytywy w sposób precyzyjny i zgodny z treścią standby letter of credit.
2. Jeżeli okres ważności w treści powiadomienia został pominięty, wówczas wymagana jest zgoda beneficjenta na anulowanie akredytywy przed następnym terminem jej wygaśnięcia.
3. Beneficjent nie powinien być zaskakiwany przez przekazanie mu powiadomienia o nieprzedłużaniu terminu ważności akredytywy. Zarówno zleceniodawca jak i beneficjent powinni utrzymywać bezpośrednią łączność między sobą.
4. Powiadomienie o nieprzedłużeniu akredytywy standby musi być przesłane na prawidłowy adres i oznaczone w taki sposób, w jaki strony zostały zidentyfikowane w akredytywie standby.

5. W przypadku akredytywy zabezpieczającej wiązanej¹⁵⁾, tzn. złożonej z dwóch akredytyw, z których jedna stanowi zabezpieczenie drugiej, musi ona (kontrakredytywa) zawsze zawierać w treści dodatkowy (buforowy) okres wykraczający poza datę wygaśnięcia akredytywy pierwotnej i zarazem poza okres powiadomienia. Oznacza to, że każde powiadomienie o nieprzedłużeniu terminu ważności akredytywy musi posiadać w swej treści dodatkowe, buforowe okresy.

Andrzej Blajer

© Copyright by Andrzej Blajer

www.renan.pl

12.03.2012

Przypisy:

1. Por. B. L. Holman , „**Using a Letter of Credit as a Substitute for an Undertaking**” , Los Angeles Lawyer, October 2004.
2. Por. A. Blajer , “**Documentary credits in international trade transactions under new ICC rules (UCP 600)**”, Oficyna Wydawnicza “Branta”, Bydgoszcz – Łódź 2009, ss. 143 – 144.
3. Por. T. J. Burson, T. Hotzel, “**Security for the insecure and unsecure to secure the security. Collateral security and miscellaneous bonds**”, Twenty second annual Southern Surety and Fidelity Claims Conference, New Orleans, Louisiana, April 14 & 15, 2011, s. 12 (evergreen clause).
4. Por. M. E. Avidon, D. Rabinowitz, M. J. Richter, “**Notice of Nonrenewal of an “Evergreen” Letter of Credit Must be “Clear and Unequivocal”**” , New York Business Law Journal, Vol. 2, No. 2 (Fall 1998) ss. 51 – 52.
5. Por. A. Mugasha , “**The Law of Letters of Credit and Bank Guarantees**”, The Federation Press, Sydney 2003, ss. 34 – 35.
6. “**International Standby Practices ISP 98**” , Institute of International Banking Law & Practice, Inc., ICC Publishing SA (Paris) an ICC Publishing, Inc. (New York) 1999, ICC Publ. No. 590.
7. Por. j.w. s. 51 oraz „**ISP 98. The Official Commentary on the International Standby Practices**” by Professor James E. Byrne, Edited by James G. Barnes, Institute of International Banking Law & Practice, Inc., Montgomery Village, MD, USA, 1998, ss. 270 – 273.
8. Por. J. E. Sifri, “**Standby Letters of Credit. A Comprehensive Guide**”, Palgrave Macmillan, New York 2010, ss. 112 – 114.

9. **“Jednolite Zwyczaje I Praktyka dotyczące Akredytyw Dokumentowych – wersja 2007”**, Publikacja MIH nr 600, ICC Polska, Związek Banków Polskich, Warszawa 2007.
10. Por. j.w. s. 21 oraz **„Commentary on UCP 600. Article – by – Article Analysis by the UCP 600 Drafting Group”**, ICC Services, Paris 2007, ICC Publ. No. 680 , ss. 49 – 50.
11. **Uniform Commercial Code, Revised Article 5 – Letters of Credit**, Legal Information Institute (L I I), Cornell University Law School. Jak widać z treści **§ 5 – 106 (b)** obowiązki beneficjenta, zlecającego, potwierdzającego (jeśli występuje) oraz wystawcy nie podlegają zmianie ani anulowaniu (po otwarciu akredytywy) z wyjątkiem sytuacji, że akredytywa jest odwoławca lub, żeby jej wystawca mógł ją zmienić bądź anulować bez zgody wszystkich stron.
12. Por. A. Blajer , **„Czym jest i jaką rolę pełni akredytywa standby ?** , ABC akredytywy Nr 1, s.1 , www.renan.pl
13. Zapis zawarty w **§ 106 (c) U.C.C. Article 5** , stwierdza wyraźnie, (co jest cechą akredytywy „evergreen”), że:

„Jeżeli nie wskazano daty wygaśnięcia lub innego warunku, który określa czas jej trwania, akredytywa wygasa po upływie **jednego roku** od daty jej wystawienia lub jeżeli niczego nie postanowiono w tym względzie, po dacie na którą została wystawiona”.
14. Warto również zwrócić uwagę na podobną interpretację zawartą w komentarzach do **reguły 7.02 ISP 98** dotyczącej swobody w działaniu otwierającego, (czyli wystawcy akredytywy standby) odnośnie do decyzji o unieważnieniu akredytywy (por. „**ISP 98. The Official Commentary on the International Standby Practices**”, op. cit. ss. 274 – 277, oraz **“ISP 98 & UCP 500 Compared”**, by Professor James E. Byrne, Institute of International Banking Law & Practice, Inc., Montgomery Village, MD , USA 2000, ss. 179 – 182). Należy dodać, że **art. 10 UCP 600** jako odpowiednik **art. 9 (d)** według **UCP 500** niewiele zmienia w tym zakresie i nie precyzuje problemu tak szczegółowo jak **U.C.C. Article 5 § 106 (d)**.
15. Specyfika funkcjonowania akredytywy wiązanej czyli back – to – back będzie przedmiotem odrębnego artykułu. Niemniej jej istota została dość gruntownie ukazana m.in. w następujących publikacjach:

T. S. Bhogal, A. K. Trivedi, **“International Trade Finance. A Pragmatic Approach”**, Palgrave Macmillan, New York 2008, ss. 66 – 70;

A. Blajer, **“Documentary credits in international trade transactions...”**, op. cit., ss. 140 – 143;

M. A. Davis, **“The documentary credits handbook”**, (second edition), Woodhead – Faulkner, Cambridge (England) 1989, ss. 53 – 55;

F. Dow, **“Understanding documentary bills and credits. A practical guide for exporters, importers, forwarders and bankers”**, Croner Publications Ltd., Kingston Upon Thames 1992, ss. 257 – 261.